

**Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Dolnośląskiego
z dnia 30.01.2026 r.
w sprawie ograniczenia środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla
Powiatowych Urzędów Pracy na realizację zadań ustawowych w 2026 roku**

UZASADNIENIE

W związku ze znaczącym zmniejszeniem wysokości środków Funduszu Pracy zaplanowanych na 2026 rok na działania z zakresu aktywizacji osób bezrobotnych oraz wspierania zatrudnienia u pracodawców, wskazuje się na konieczność niezwłocznego podjęcia działań zmierzających do zwiększenia puli środków FP przeznaczonych na realizację tych zadań przez Powiatowe Urzędy Pracy.

Zgodnie z obowiązującymi założeniami budżetowymi, poziom finansowania Funduszu Pracy ulega istotnemu obniżeniu:

- w 2025 roku środki FP wynosiły ok. 3,33 mld zł,
- w 2026 roku zaplanowano ok. 1,98 mld zł, co stanowi ok. 59% środków roku poprzedniego,
- oznacza to spadek ogólny rok do roku o 41%,
- jednocześnie środki przeznaczone bezpośrednio na aktywizację zmniejszają się aż o 78%.

Należy podkreślić, że w 2026 roku poziom wydatków Funduszu Pracy na realizację programów finansowanych ze środków unijnych pozostaje bez zmian, a wydatki o charakterze fakultatywnym utrzymano na zbliżonym poziomie do roku 2025. W konsekwencji całe ograniczenie finansowe dotyczy środków przeznaczonych na aktywizację osób bezrobotnych. Skala redukcji powoduje, że w znacznej liczbie urzędów pracy – w tym w 12 spośród 26 jednostek funkcjonujących na terenie województwa dolnośląskiego – przyznane limity nie pozwalają nawet na pokrycie zobowiązań wynikających z realizacji programów rozpoczętych w 2025 roku. W praktyce oznacza to brak możliwości udzielenia jakiegokolwiek wsparcia ze środków Funduszu Pracy w bieżącym roku.

W województwie dolnośląskim środki Funduszu Pracy przeznaczone na realizację form pomocy uległy zmniejszeniu o blisko 94 mln zł. W konsekwencji przeciętny poziom finansowania Powiatowych Urzędów Pracy na 2026 rok wynosi ok. 22% limitu obowiązującego w roku poprzednim (z wyłączeniem środków EFS+).

Przy dopuszczalnym poziomie zaciągania zobowiązań na rok kolejny, wynoszącym do 30% limitu bieżącego roku, w wielu przypadkach przyznane środki nie pozwalają na pokrycie zobowiązań wynikających z realizacji form wsparcia rozpoczętych w 2025 roku.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez dolnośląskie Powiatowe Urzędy Pracy, łączna wartość zobowiązań przenoszonych na 2026 rok wynosi 25 568 531,28 zł, natomiast całkowita kwota środków Funduszu Pracy przyznana województwu dolnośląskiemu na 2026 rok została określona na poziomie 25 929 145,28 zł. Oznacza to, że suma zobowiązań jest zbliżona do

całkowitego limitu środków dostępnych dla województwa, co w praktyce znacząco ogranicza możliwość realizacji bieżących działań aktywizacyjnych.

Szczególne zaniepokojenie budzi fakt tak znacznego ograniczenia środków przeznaczonych na aktywizację w kontekście wejścia w życie nowej ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, która:

1. rozszerzyła katalog osób uprawnionych do korzystania ze wsparcia (m.in. rolnicy, emeryci),
2. podniosła wysokość zasiłków, w tym dla osób z krótszym stażem pracy,
3. wydłużyła okres pobierania zasiłku dla określonych grup, m.in. osób powyżej 50. roku życia oraz członków rodzin wielodzietnych,
4. zniósła ograniczenia wiekowe w dostępie do wybranych instrumentów rynku pracy, takich jak bon na zasiedlenie,
5. zwiększyła poziom wielu świadczeń i dofinansowań, w tym stypendiów stażowych.

Rozszerzenie zakresu wsparcia oraz podniesienie wysokości świadczeń przy jednoczesnym drastycznym zmniejszeniu dostępnych środków finansowych prowadzi do istotnego ograniczenia możliwości realizacyjnych Powiatowych Urzędów Pracy. Taka konfiguracja finansowa znacząco osłabia zdolność instytucji rynku pracy do skutecznego przeciwdziałania bezrobociu.

Należy również zaznaczyć, że w sytuacji całkowitego braku środków na aktywizację urzędy pracy nie będą w stanie realizować robót publicznych ani prac społecznie użytecznych, kierowanych do osób znajdujących się w najtrudniejszym położeniu na rynku pracy. Formy te były dotychczas powszechnie wykorzystywane przez samorządy jako skuteczne narzędzie wsparcia tej grupy osób.

Potencjalne oszczędności wynikające z ograniczenia środków Funduszu Pracy mogą mieć charakter krótkotrwały i pozorny, a także mogą zostać szybko zniwelowane przez wzrost wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz świadczenia z pomocy społecznej. Doświadczenia praktyczne wskazują, że zmniejszenie skali działań aktywizacyjnych prowadzi do wzrostu stopy bezrobocia oraz wydłużenia okresów pozostawania bez zatrudnienia.

Jednocześnie należy zauważyć, że mimo istotnego ograniczenia środków przeznaczonych na aktywizację, Fundusz Pracy jako całość pozostaje w dobrej kondycji finansowej. Przychody FP w 2026 roku szacowane są na poziomie ok. 12 mld zł, przy planowanych wydatkach rzędu 10 mld zł, z czego jedynie ok. 2 mld zł przewidziano na przeciwdziałanie bezrobociu. Oznacza to istnienie rezerwy w wysokości ok. 2 mld zł. Dodatkowo na koniec 2025 roku ogólna rezerwa Funduszu Pracy wynosiła ok. 25,5 mld zł.

Podsumowując, tak znaczące ograniczenie wydatków Funduszu Pracy w sytuacji pogarszających się uwarunkowań na rynku wywołuje poważne obawy przed konsekwencjami tych działań. W związku z powyższym wnioskuję się o uruchomienie środków z rezerwy Funduszu Pracy lub o dokonanie odpowiednich przesunięć w planie wydatków, w celu przywrócenia Powiatowym Urzędom Pracy realnych możliwości prowadzenia działań aktywizacyjnych, które zostały obecnie w istotnym stopniu ograniczone.

Przewodniczący Konwentu
Powiatów Województwa Dolnośląskiego

Artur Bieliński